www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع : **۹ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۶ / ۶ / ۱۳۸۹**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در دوره‌ی تابستانی **(شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹**		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	**زبان‌شناسی (۴ نمره)**	
	۱- چرا تولید واحد زبانی زیر امکان‌پذیر نیست؟	۰/۵
	لسان‌الغیب لقب چه کسی است؟ غزلیّات شمس از آثار مولاناست.	
	۲- با توجّه به الگوی هجایی واژه‌های زیر، در هر مورد غلط را بیابید و تصحیح کنید.	۱
	الف) آرزو: آ — مصوّت بلند؛ ر — صامت + مصوّت کوتاه؛ زو — صامت + مصوّت بلند	
	ب) بنفشه: بـ — صامت + مصوّت کوتاه؛ نفـ — صامت + مصوّت کوتاه + صامت؛ شه — صامت + صامت	
	۳- با توجّه به بیت زیر به سؤالات داده شده، پاسخ دهید.	
	خنده‌ی تلخ من از گریه غم‌انگیزتر است کارم از خنده گذشته است بدان می‌گریم	
	الف) واژه‌ی « خنده» مشمول کدام یک از وضعیّت‌های چهارگانه شده است؟	۰/۵
	ب) یک واژه بیابید که به شیوه‌ی « ترکیب» ساخته شده باشد.	۰/۲۵
	پ) واژه‌ی «گذشته» به چه شیوه‌ای ساخته شده است؟	۰/۲۵
	ت) دو واژه بیابید که رابطه‌ی معنایی تضاد یافته‌اند.	۰/۵
	۴- بر اساس کدام نقش زبان، ما از آن چه درونمان می‌گذرد، سخن می‌گوییم؟	۰/۲۵
	۵- مفهوم عام و انتزاعی « درخت رشد می‌کند.» با تکیه بر کدام نقش زبان قابل فهم است؟	۰/۲۵
	۶- چگونه می‌توان ثابت کرد که بیت زیر سخن منظوم است نه شعر منظوم؟	۰/۵
	ای نام تو مونس روانم جز نام تو نیست بر زبانم	
ب	**نگارش (۵ نمره)**	
	۷- نوشته‌های ..... بر اساس پژوهش‌های شما و دیگران آفریده شده‌اند.	۰/۲۵
	۸- « فهرست‌ها، کتاب‌شناسی‌ها و چکیده‌ها» جزء کدام یک از منابع به شمار می‌آیند؟	۰/۲۵
	الف) اصلی ب) فرعی ج) لغت‌نامه‌ها د) سرگذشت‌نامه‌ها	
	۹- « نوارهای صوتی و لوح‌های فشرده» در گروه منابع ..... و ..... هستند.	۰/۵
	۱۰- چرا زندگی‌نامه باید دور از تعصّب و غرض‌ورزی نوشته شود؟	۰/۵
	۱۱- وجود دو عنصر ..... و ....., هر چند عناصر دیگر نباشند، کافی است تا نثر ما هنری تلقّی گردد.	۰/۵
	۱۲- اسناد غیرتجاری از نظر اعتبار به دو دسته‌ی ..... و ..... تقسیم می‌شوند.	۰/۵
	۱۳- ابتدا جمله‌ی زیر را ویرایش کنید؛ سپس بنویسید کار شما در حوزه‌ی کدام نوع ویرایش قرار دارد؟	۰/۷۵
	« حماسه‌ی ارزشمند شاهنامه به وسیله‌ی حکیم ابوالقاسم فردوسی سروده شد.»	
	۱۴- شعر زیر را به نثر روان « بازگردانی» کنید.	۰/۷۵
	« چون شیر به خود سپه‌شکن باش فرزند خصال خویشتن باش»	
	۱۵- با استفاده از دو آرایه‌ی « تشبیه» و « جان‌بخشی» یک بند ادبی درباره‌ی « رودخانه» بنویسید.	۱
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع : **۹ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۶ / ۶ / ۱۳۸۹**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در دوره‌ی تابستانی **(شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹**		**مرکز سنجش آموزش و پرورش** http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
پ	**دستور (۸ نمره)**	
	۱۶- با توجّه به عبارت زیر:	
	« در جشنواره‌ی ادبیِ دبیرستان، شاعرانِ نوجوان وجویای ادب شرکت کردند.»	
	الف) تعداد تکواژها را مشخّص کنید.	۰/۲۵
	ب) نوع دقیق تکواژ « در» را بنویسید.	۰/۵
	پ) دو تکواژ « وابسته‌ی اشتقاقی» بیابید.	۰/۵
	۱۷- با توجّه به جمله‌ی: « شب هنگام، به ماه تابناک آسمان بنگرید.»	
	الف) جمله چندجزئی است؟	۰/۲۵
	ب) نمودار جمله را رسم کنید و اجزای اصلی جمله را در نمودار قرار دهید.	۱
	پ) کدام گروه قابل حذف است؟	۰/۲۵
	۱۸- جمله‌ی زیر را با گذرا کردن فعلش دوباره‌نویسی کنید.	۰/۵
	« دانش‌آموزان این مدرسه، برای شرکت در مسابقه، به اردو می‌روند.»	
	۱۹- با توجّه به جمله‌ی زیر به هر یک از سؤالات، پاسخ دهید.	
	« دبیر محترم ادبیّات فارسی یک بیت شعر از نویسنده‌ی کتاب موسیقی شعر، دکتر شفیعی کدکنی، خواند.»	
	الف) کدام واژه « شاخص» است؟	۰/۲۵
	ب) « ممیّز» را بیابید.	۰/۲۵
	پ) یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را مشخّص کنید.	۰/۵
	ت) فعل جمله را با حفظ شخص به « مضارع مستمر» تبدیل کنید.	۰/۲۵
	۲۰- در جمله‌ی « شرایط کارآموزی در این آموزشگاه را از صاحب‌نظرِ آن، باید فراگرفت.»	
	الف) فعل جمله چه ساختمانی دارد؟	۰/۲۵
	ب) یک واژه بیابید که تکواژ میانی (وندمیانی) آن حذف شده یا از زبان گفتار در حال حذف شدن باشد.	۰/۲۵
	۲۱- در عبارت: « اشاره به موضوع می‌کنم و می‌گذرم، دوست پدرم انسانی فاضل است که شجاعانه با مشکلات مبارزه می‌کند.»	
	الف) کدام واژه « صفت مشترک با قید» است؟	۰/۲۵
	ب) دو « متمّم اسم» مشخّص کنید.	۰/۵
	پ) « وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نوع آن را بنویسید و برای آن نمودار پیکانی رسم کنید.	۰/۷۵
	۲۲- ساخت دو واژه‌ی « دبستان» و « کودکستان » را با هم مقایسه کنید.	۰/۵
	۲۳- در عبارت زیر واژگان « مشتق- مرکّب» و « مرکّب» را مشخّص کنید.	۱
	آیا زیاده‌خواهی سودجویان با تلاش نویسندگان دانش‌پژوه برابر است؟	
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع : **۹ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۶ / ۶ / ۱۳۸۹**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در دوره‌ی تابستانی **(شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹**		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
ت	**املا و بیاموزیم (۳ نمره)**	
	۲۴- چه عاملی در نوشته‌ی زیر منجر به شیوه‌ی بلاغی شده است؟	۰/۲۵
	به شکوفه‌ها به باران / برسان سلام ما را	
	۲۵- «فرآیند واجی» به کار رفته در عبارت زیر را بنویسید.	۰/۲۵
	لطفاً هرچه زودتر خود را برای مصاحبه آماده کنید.	
	۲۶- کدام یک از واژگان زیر دخیل بی‌نشان است؟	۰/۲۵
	الف) من‌جمله ب) اتّفاقاً پ) الآن ت) مقابله	
	۲۷- پسوند «ان» در هر یک از واژگان زیر بیانگر چه مفهومی است؟	۰/۵
	الف) سحرگاهان ب) سپاهان	
	۲۸- کدام یک از واژگان زیر به تشدید نیاز دارد؟	۰/۲۵
	الف) شفقت ب) تربیت پ) فوق‌العاده ت) نشریه	
	۲۹- در هر یک از گزینه‌های زیر، املای کدام واژه صحیح است؟	۰/۵
	الف) برهه – برحه ب) توجیه – توجیح	
	۳۰- در گروه کلمات زیر املای چهار واژه غلط نوشته شده است، صحیح هر یک را بنویسید.	۱
	عتاب و خطاب - روزه‌ی فیروزه‌فام - تأثیرگزار و تأثیرپذیر- راقم ستور - غاشیه‌ی اسب - مالیات مستقلّات - مدح و ذم - کهر و کرند - صعود و سقوط - قرب الهی - اولوالابصار و روشن‌بینان – نگاهِ اعورانه	
	« گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»	**جمع نمره ۲۰**

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۶ / ۶ / ۱۳۸۹**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در دوره‌ی تابستانی **(شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹**	**مرکز سنجش آموزش و پرورش** http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف	**زبان‌شناسی (۴ نمره)**	
	۱- زیرا خلاف قاعده‌ی کاربردی (۰/۵) است.	۰/۵
	۲- الف) آ (۰/۲۵): صامت (۰/۲۵) + مصوّت بلند	۱
	ب) شه (۰/۲۵): صامت + مصوّت کوتاه (۰/۲۵)	
	۳- الف) با حفظ معنای قدیم به حیات خود ادامه داده است. (۰/۵)	۱/۵
	ب) غم انگیز (۰/۲۵) پ) اشتقاق (۰/۲۵) ت) خنده (۰/۲۵) گریه (۰/۲۵)	
	۴- حدیث نفس (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۵- محمل اندیشه (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۶- زیرا شاعر، فقط از دو ساخت وزن و قافیه استفاده کرده (۰/۲۵) و از صور خیال بهره نبرده است. (۰/۲۵) (یا هر پاسخ صحیح دیگر)	۰/۵
ب	**نگارش (۵ نمره)**	
	۷- تحقیقی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۸- ب) (۰/۲۵) فرعی	۰/۲۵
	۹- دیداری (۰/۲۵) / شنیداری (۰/۲۵)	۰/۵
	۱۰- تا بتواند سهم خود را در پژوهش‌های تاریخی و فرهنگی حفظ کند. (۰/۵)	۰/۵
	۱۱- احساس (۰/۲۵) / عاطفه (۰/۲۵)	۰/۵
	۱۲- رسمی (۰/۲۵) / عادی (۰/۲۵)	۰/۵
	۱۳- حکیم ابوالقاسم فردوسی، حماسه‌ی ارزشمند شاهنامه را سرود. (۰/۵) زبانی (۰/۲۵) یا ساختاری	۰/۷۵
	۱۴- مانند شیری قوی در برابر مشکلات، مقاوم و پیروز باش و از ویژگی‌ها و صفات خوب و پسندیده‌ات پیروی کن. (۰/۷۵) (یا هر بازگردانی مناسب دیگر)	۰/۷۵
	۱۵- کاربرد صحیح آرایه‌ی تشبیه (۰/۵) و کاربرد صحیح آرایه‌ی جان بخشی(۰/۵)	۱
پ	**دستور زبان (۸ نمره)**	
	۱۶- الف) ۲۲ تکواژ (۰/۲۵) ب) آزاد (۰/۲۵) دستوری (۰/۲۵)	۱/۲۵
	پ) «واره» (۰/۲۵) «ی» (در ادبی) (۰/۲۵) یا «ستان» (در دبیرستان) و «ا» (در جویا)	
	۱۷- الف) سه جزئی (۰/۲۵)	۱/۵
	ب) رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	

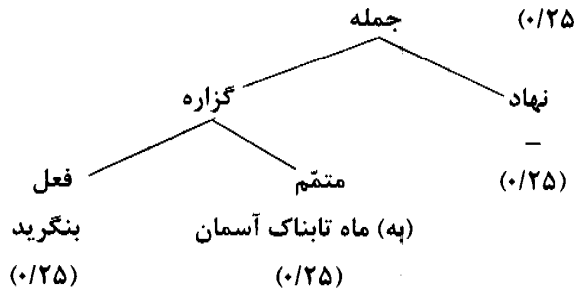

پ) شب هنگام (۰/۲۵) یا گروه قیدی

«ادامه در صفحه‌ی دوم»

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۶ / ۶ / ۱۳۸۹**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در دوره‌ی تابستانی **(شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹**	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	۱۸- دانش‌آموزان این مدرسه (۰/۲۵) را برای شرکت در مسابقه به اردو می‌برند. (۰/۲۵)	۰/۵
	۱۹- الف) دکتر (۰/۲۵) ب) بیت (۰/۲۵)	۱/۲۵
	پ) دکتر شفیعی کدکنی (۰/۲۵) بدل (۰/۲۵) ت) دارد می‌خواند (۰/۲۵)	
	۲۰- الف) پیشوندی (۰/۲۵) ب) صاحب‌نظر (۰/۲۵)	۰/۵
	۲۱- الف) شجاعانه (۰/۲۵) ب) موضوع (۰/۲۵) / مشکلات (۰/۲۵)	۱/۵
	پ) «م» در دوست پدرم (۰/۲۵) مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۰/۲۵) دوست پدر م رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵)	
	۲۲- دبستان ساده است (۰/۲۵)، امّا کودکستان مشتق است. (۰/۲۵)	۰/۵
	۲۳- مشتق- مرکّب : زیاده‌خواهی (۰/۲۵) دانش‌پژوه (۰/۲۵) برابر (۰/۲۵) مرکّب : سودجو (۰/۲۵)	۱
ت	**املا و بیاموزیم (۳ نمره)**	
	۲۴- تقدیم متمّم (۰/۲۵) یا متمّم در ابتدا ذکر شده است.	۰/۲۵
	۲۵- ادغام (۰/۲۵) (در واژه‌ی زودتر)	۰/۲۵
	۲۶- ت) مقابله (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۲۷- الف) زمان (۰/۲۵) ب) مکان (۰/۲۵)	۰/۵
	۲۸- ت) نشریّه (۰/۲۵)	۰/۵
	۲۹- الف) برهه (۰/۲۵) ب) توجیه (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۰- روزه ← روضه (۰/۲۵) تأثیرگزار ← تأثیرگذار (۰/۲۵) ستور ← سطور (۰/۲۵) مستقلّات ← مستغلّات (۰/۲۵)	۱
	جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com